4. Сидорова А.В., Біленко Д.В., БуркінаН.В. Бізнес-аналітика : навчально-методичний посібник. Вінниця : Дон. НУ ім. Василя Стуса. 2019.

5. Економічна аналітика в бізнесі : навч. посібник / за ред. О.С. Гринькевич, С.О. Матковського, А.В. Сидорової, Н.С. Струк. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2022.

6. Качала Т.М., Петровський І.О. Вчені записки ТНУ ім. Вернадського. Серія: Економіка і управління. 2018 Т. 29 (68) №5.

7. Туризмологія : концептуальні засади теорії туризму : монографія / Федорченко В.К., Пазенок В.С., Кручек О.А., Дьорова Т.А., Любіцева О.О. та ін. Київ : ВЦ «Академія», 2013. 368 с.

Р. С. Карпович,
здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
освітньо-професійна програма «Менеджмент
зовнішньоекономічної діяльності»;
науковий керівник:
О. М. Мотузка,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту, маркетингу та публічного управління;
Національна академія статистики, обліку та аудиту, м. Київ

ІННОВАЦІЇ ТА НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СФЕРІ ПРОЄКТНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

У XXI столітті розвиток економіки дедалі більше обумовлюється рівнем технологічного прогресу та здатністю організацій до оперативного впровадження інновацій. Сфера проєктного менеджменту, як одна з найдинамічніших галузей сучасного управління, перебуває в центрі цифрової трансформації, що охоплює всі аспекти – від планування до реалізації стратегічних цілей. Якщо раніше інновації у цій сфері розглядалися як додаткова перевага, то сьогодні вони є умовою виживання та зростання. Високий рівень глобальної конкуренції, нестабільність економічного середовища, постійні зміни вимог споживача та скорочення життєвого циклу продуктів змушують компанії шукати нові рішення в управлінні проєктами. Традиційні інструменти, зокрема модель «водоспаду» (Waterfall), за своєю статичною природою вже не здатні забезпечити достатню адаптивність, тому перевага надається інноваційним гнучким системам, які ґрунтуються на інтеграції цифрових технологій і креативних управлінських підходів.

Одним із найбільш революційних напрямів технологічного оновлення у проєктному менеджменті стало впровадження штучного інтелекту (Artificial Intelligence, AI). Цей інструмент вийшов за межі теоретичних моделей і вже зараз

демонструє відчутні результати. Наприклад, у практиці управління ризиками AI дозволяє здійснювати предиктивну аналітику, використовуючи історичні дані для прогнозування потенційних загроз у майбутньому. Це особливо цінно в багатофакторних середовищах, де існує безліч залежностей між етапами проєкту. Також AI використовується в оптимізації ресурсів: системи можуть самостійно визначати найефективніший спосіб їх розподілу, враховуючи часові, кадрові та фінансові обмеження. У 2024 році за даними звіту PMI, понад 35% компаній інтегрували штучний інтелект у власні проєктні офіси, а 61% з них відзначили покращення точності ухвалення рішень та скорочення часу на планування. Таким чином, AI не просто автоматизує рутинні дії, а радикально змінює саму логіку управлінських процесів [1].

Не менш вагомим фактором цифрової трансформації стали хмарні технології, які забезпечили безпрецедентний рівень децентралізації управління. У минулому для координації команд необхідна була фізична присутність співробітників в офісі, а сьогодні інструменти на кшталт Trello, Jira, Asana, Monday.com, Notion або Wrike дають змогу реалізовувати складні проєкти у міжнародному масштабі, об’єднуючи команди з різних часових поясів. Хмарні платформи створюють середовище, де інформація зберігається централізовано, зміни фіксуються в реальному часі, а менеджери мають змогу контролювати хід реалізації на будь-якому етапі [2]. В умовах гібридної або повністю дистанційної роботи ці інструменти стали критично необхідними. Окрім економії на офісному утриманні, це також підвищує гнучкість і швидкість реагування на зовнішні виклики, що особливо важливо під час реалізації інноваційних або ризикованих ініціатив.

Методологічна трансформація управління проєктами також заслуговує на окремий розгляд. Відхід від жорстко регламентованих підходів на користь гнучких (Agile) та адаптивних (Scrum, Kanban) моделей дав змогу набагато швидше тестувати гіпотези, отримувати зворотний зв'язок від клієнтів і замовників, покращувати продукт протягом його створення. На практиці це дозволяє уникати глибоких помилок, притаманних проєктам, які базуються на детальному плануванні на старті без подальших ітерацій. За дослідженням IBM, команди, що впроваджують Scrum, демонструють приріст продуктивності до 30%, тоді як відгуки користувачів на готовий продукт покращуються в середньому на 20%. У результаті бізнес не лише економить ресурси, але й створює продукт, ближчий до очікувань ринку, що значно підвищує шанси на успіх.

Технології віртуальної та доповненої реальності (VR/AR) відкрили нові горизонти візуалізації, планування та реалізації складних проєктів. У будівництві чи індустріальному дизайні ці інструменти дозволяють створити інтерактивну модель об’єкта ще до того, як розпочато фізичні роботи. Це дає змогу змінювати характеристики проєкту на ранніх етапах, тестувати архітектурні чи інженерні рішення, виявляти потенційні помилки без витрат на переробки. За підрахунками компанії Deloitte, використання VR-технологій дозволяє скоротити витрати на доопрацювання на 17%, а загальний час

проєктного циклу – на 12%. У поєднанні з BIM-моделюванням (інформаційне моделювання будівель), ці рішення перетворюють класичні галузі у високотехнологічні індустрії [2].

Автоматизація фінансового управління також стала необхідною в умовах зростаючої складності проєктів. Сучасні системи бюджетування з підтримкою AI дають змогу відстежувати в режимі реального часу динаміку витрат, автоматично попереджати про відхилення від бюджету, а також формувати фінансові звіти без участі бухгалтера. Сервіси на зразок Oracle Netsuite або SAP Business One забезпечують повну інтеграцію фінансових, логістичних і кадрових потоків. Завдяки цьому управлінці отримують повну картину економічної ефективності проєкту, що критично важливо під час ухвалення рішень щодо інвестицій або перерозподілу ресурсів.

Іншою важливою сферою є цифрова комунікація та взаємодія в командах. Використання мобільних застосунків, чат-ботів, внутрішніх месенджерів, аналітичних дашбордів і CRM/ERP-систем сприяє створенню цифрової екосистеми, у якій керівники мають миттєвий доступ до всіх показників діяльності [3]. Наприклад, керівник проєкту в логістичній компанії може у реальному часі відстежувати переміщення ресурсів, графіки доставки, наявність персоналу і навіть рівень задоволеності клієнтів, що значно підвищує ефективність рішень.

Разом із технологічним прогресом зростають вимоги до людського фактору – компетенції управлінця сьогодні мають включати не лише знання процесів, а й володіння інструментами цифрового середовища, навички фасилітації, лідерства, креативності. Формування команд відбувається з орієнтацією на міждисциплінарність, залучення фрилансерів, партнерських організацій, а також використання краудсорсингу. Методи колективного прийняття рішень, наприклад дизайн-мислення або скрам-сесії, сприяють не тільки підвищенню якості рішень, а й залученню команди до відповідальності за результат.

Разом із тим не можна оминути увагою і виклики, що виникають. Зокрема, питання кібербезпеки – надзвичайно важливе, враховуючи високий обсяг критичної інформації в цифровому просторі. Стандарти безпеки, резервне копіювання, багатофакторна автентифікація, захист даних у хмарі та розробка політик реагування на інциденти – це нові компетенції, без яких не може функціонувати жоден сучасний проєкт.

Тож, інновації та новітні технології не лише покращують технічні характеристики управління проєктами – вони формують нову парадигму взаємодії, ухвалення рішень та досягнення цілей. Технологічна трансформація дозволяє організаціям бути не просто адаптивними, а й проактивними, передбачати зміни, вчасно реагувати на виклики та створювати довготривалі конкурентні переваги. Успіх в умовах цифрової епохи визначатиметься не кількістю інструментів, а здатністю інтегрувати їх розумно, стратегічно й у контексті реальних потреб конкретного проєкту.

Список використаних джерел

1. Черчик Л. М. Проектний менеджмент. Теоретичний курс: навчальний посібник. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 186 с. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/22051/3/proektn_megment_pos.pdf
2. Ситник Н. І., Пермінова С. А., Чупріна М. О. Дизайн-мислення як інструмент організаційного навчання // Економічний простір. 2022. № 180. С. 148–157. URL: https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/786a8ff9-9be1-433d-a5b0-3a86bb9585b2/content
3. Янович В. О. Хмарні технології в управлінні проєктами: методичні рекомендації. Житомир: ЖДУ ім. І. Франка, 2021. 64 с. URL: http://eprints.zu.edu.ua/33187/1/Методичка_Хмарні%20технології.pdf

Н. М. Майстренко,
аспірантка,
кафедра інформаційних систем в управлінні та обліку;
Державний університет "Житомирська політехніка", м. Житомир

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПРОВАДЖЕННЯМ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАСРТВІ

Україна є одним із провідних світових виробників та експортерів продукції сільського господарства, що дозволяє не лише забезпечувати внутрішні потреби, але й активно впливати на міжнародні ринки. Завдяки значному обсягу експорту, частка України в глобальній торгівлі сільськогосподарською продукцією перевищує 10 %. У 2023 році було експортовано 16,1 млн тон пшениці до 65 країн, 26,2 млн тон кукурудзи до 80 країн і 5,7 млн тон соняшникової олії до 130 країн світу [1]. Однак поряд із зростанням виробництва сільськогосподарської продукції спостерігається й пропорційне збільшення обсягів відходів, що створює необхідність розробки ефективних механізмів їх утилізації та переробки.

У сучасних умовах проблема раціонального використання та утилізації сільськогосподарських відходів набуває особливої актуальності. Україна не є винятком у цьому процесі, адже інтенсивний розвиток аграрного сектору супроводжується зростанням кількості відходів, що потребують ефективного управління. Аналітичні дослідження, офіційні документи та звіти урядових і неурядових організацій підтверджують критичний стан системи поводження з відходами в країні. Відходи є не лише екологічною, а й економічною проблемою, що вимагає комплексного підходу до їх мінімізації, переробки та вторинного використання.